

Agenda

Natuurpunt

Zondag 2 juli
Geleide natuurwandeling. Vertrek 13.45 uur vanaf Wateringhuis. Inlichtingen (+32) 011 80 26 77.

Zondag 23 juli
Excursie vlinders en libellen van 14.00-16.00 uur. Vertrek Smeethof. Meebrengen: vlindernetje. Inlichtingen: (+32) 089 56 50 65

Zondag 17 september
Trekvogelwandeling. 9.00-12.00 uur, vertrek vanaf De Wulp. Meebrengen verrekijker. (+32) 011 80 26 77.

7 september t/m 19 november
Cursus natuurinzicht. Op donderdag-avonden van 20.00-22.00 uur lessen in De Wulp en op zondag voormiddag van 9.00-12.00 uur excursies. Inschrijfgeld nog niet vastgesteld. Inlichtingen: (+32) 011 80 26 77.

25 augustus en 26 augustus
Nacht van de vleermuis, van 20.00-22.00 uur. Meebrengen: zaklamp. Inlichtingen: (+32) 011 80 26 77.

Zondag 10 september
Ontdekkingstocht in Stiltegebied van 14.00-16.00 uur. Vertrek Smeethof. Inlichtingen: (+32) 089 46 41 14.

Naturmonumenten

Zondag 10 september
Herfsttijlooswandeling over de Plateaux. Vertrek: werkschuur Natuurmonumenten, Barrier 15a, Bergeijk. Duur: 10.00 - 12.00 uur. Aanmelden: (+31) 045 - 563 03 55.

NMC De IJzeren Man

Tot en met 31 augustus
Tentoonstellingen 'Wat je ver haalt' en 'Vlinders' (NMC)

Vrijdag 7 juli
Late avondwandeling in De Pan te Maarheeze. Thema: Nachtzwaluw en alles wat rondvliegt. Vertrek 21.00 uur Station Weert, Dries (IVN),

Zondag 16 juli
Grote Imkermiddag in en rondom de bijenhal van het NMC De IJzeren Man te Weert.

Vanaf 1 september
Tentoonstelling 'Vossen hebben hopen ...' (NMC).

Zondag 17 september
Excursie naar Bosleerpad in Lozen (België). Vertrek 7.00 uur vanuit politiebureau Weert (Vogelwacht)

Educatief bijenpakket voor kleuters

Sinds dit voorjaar heeft Natuur- en Milieu-centrum (NMC) De IJzeren Man in Weert een nieuw lesproject dat speciaal voor kleuters is ontwikkeld. Het laat hen kennismaken met de bijenwereld. Het pakket werd ontwikkeld door Annemie Picarelli van de Werkgroep Isis vzw samen met ontwerper Wim Sneyers. Het lesproject 'Vergeet-me-nietje' kwam tot stand mede dankzij een financiële bijdrage

van grensoverschrijdend landschap Kempen~Broek. De belangstelling in Belgisch Limburg is al erg groot te noemen. "De scholen zijn superenthousiast. Het pakket is al tot oktober uitgeleend", zegt Picarelli trots. De uitleenpunten zijn: Werkgroep Isis, Dorpsstraat 8 in Peer, telefoonnummer (+32) 011 633 705 en NMC De IJzeren Man, Geurtsvenweg 4 in Weert, telefoonnummer (+31) 0495 - 52 48 93.

Bezoekerscentrum zoekt vrijwilligers

Het bezoekerscentrum De Wulp zoekt nog vrijwilligers om het kleine cafetaria in het bezoekerscentrum open te houden op zaterdag en zondagnamiddag van 14.00 tot 18.00 uur. Je komt in contact met mensen die dezelfde passie hebben: genieten van de natuur. Het is de bedoeling dat de vrijwilligers

de bezoekers ontvangen, hen eventueel te woord staan en hen een drankje (onder andere Gageleer) aanbieden.

Je zal degelijk ingeleid worden in het reilen en zeilen van het bezoekerscentrum. Interesse? dewulp@skynet.be of (+32) (0)11 80 26 77.

Kempen~Broek folder

Onlangs is er een vernieuwde uitgave van de folder 'Grenzeloos genieten in onze natuur' gerealiseerd. Het is een uitgave over het grensoverschrijdende landschap Kempen~Broek. De folder is

via www.kempenbroek.be in de webwinkel aan te vragen. Of stuur een e-mail naar info@rlkm.be met de naam van de folder en uw adres. Of telefonisch: (+32) 089 - 322 810. Daarnaast is zojuist de NME folder verschenen die informatie geeft over het grensoverschrijdende aanbod van educatie en natuurbeleving in Kempen~Broek.

Openingstijden

Bezoekerscentrum De Wulp

Tussenstraat 10, B-3910 Neerpelt, België, telefoon (+32) 011 - 80 26 77, e-mail: dewulp@skynet.be, www.dewulp.tk
Op zaterdag en zondag open van 14.00 tot 18.00 uur en op woensdag van 13.00 tot 17.00 uur. Voor groepen na afspraak van dinsdag tot en met vrijdag.

NMC De IJzeren Man

Geurtsvenweg 4, 6006 SN Weert, Nederland, telefoon (+31) 0495 - 52 48 93, e-mail info@nmcweert.nl, www.nmcweert.nl
In de wintertijd geopend tussen 13.00 en 16.00 uur en in de zomertijd van dinsdag tot en met zondag tussen 13.00 en 17.00 uur.

Colofon

Wulpenvlucht is een gezamenlijke kwartaal-uitgave van Natuurpunt vzw en Vereniging Natuurmonumenten. Het wordt gratis verspreid onder geïnteresseerden. Voor een abonnement kunt u bellen naar (035) 655 99 11 (Nederland, Natuurmonumenten) of naar (011) 80 26 77 (België, Bezoekerscentrum De Wulp).

Redactie

Theo van den Berkmortel, Gaby Bollen, Ghis Palmans, Nicoline van Tiggelen

Eindredactie + v.u.

Van Tiggelen Tekst & Communicatie, Oirschot

Opmaak

Ster design BNO, Eindhoven

Drukwerk

Drukkerij van Druenen, Eindhoven

Wulpenvlucht

Driemaandelijkse nieuwsbrief over natuurgebieden van Natuurpunt en de Vereniging Natuurmonumenten rondom Bezoekerscentrum De Wulp.

Nummer 26

*juli
augustus
september 2006*

In dit nummer

*Pagina 2
Vlinders kleuren je zomer*

*Pagina 3
Een woordje met...
Joris Bex en Guy Witters*

*Pagina 4
Educatief bijenpakket voor kleuters*

Kempen~Broek folder

Agenda

natuurpunt

Redactieadres

Voor België:
Tussenstraat 10
3910 Neerpelt
Voor Nederland:
Venboordstraat 6
6005 PJ Swartbroek

Wulpenvlucht wordt gedrukt op minder milieubelastend papier.
Afgiftekantoor 3920 Lommel 1 P209049

Kruispeel: uitloper van de Peel

Natuurgebied Kruispeel is niet toegankelijk voor het publiek (foto's Theo van den Berkmortel)

Natuurgebied Kruispeel is onderdeel van het grensoverschrijdende landschap Kempen~Broek. Het ligt in de ecologische hoofdstructuur ongeveer vijf kilometer ten zuidwesten van Weert. Op de grens van het Peelgebied en de Belgische Kempen. De totale oppervlakte is bijna dertig hectare en is sinds 1989 eigendom van Vereniging Natuurmonumenten.

Water en hoogveen

Rond 1860 bestond het gebied nog voornamelijk uit heide en moeras. Eind negentiende eeuw is het gebied ontveend en bleef op de bodem alleen restveen achter. De naam Kruispeel verwijst naar peelven of peel. Een peelven is een veenvormige laagte die ontstaan is in ondiepe geulen die door de

rivieren zijn verlaten. In Nederland tref je deze alleen in de omgeving van Weert aan. Het grootste deel van de Kruispeel bestaat uit berkenbroekbos, wat zeldzaam is voor dit bodemtype. De Tungelroysche beek stroomt midden door het gebied. Waterschap Peel en Maasvallei heeft in samenwerking met Natuurmonumenten maatregelen

Uitzicht over de Kruispeel

genomen om het grondwaterpeil te verhogen. Nog altijd verbindt deze beek enkele restanten van de oude Peel met elkaar. Aan de westkant van deze beek bevindt zich een zeer goed ontwikkelde vegetatie met onder ander zonnedauw, snavelzegge en galigaan. De Kruispeel is van groot belang voor amfibieën en vogels, zoals de kleine karekiet, bosrietzanger en rietgors. Ook de moerassprinkhaan komt hier voor.

Uitzichtpunt Kruispeel

Het natuurgebied is niet toegankelijk voor het publiek. Het is echter wel goed te overzien vanaf de hoger gelegen Lozerweg aan de Zuid-Willemsvaart. Deze weg maakt onderdeel uit van het fietsroutenetwerk. Met de bouw van een uitzichtpunt is de natuurbeleving van het gebied sterk verbeterd. Dit uitzichtpunt is toegankelijk voor fietsers, wandelaars en rolstoelgebruikers en biedt een goed overzicht over de Kruispeel. Ook zijn er informatiepanelen.

Ligging

Het gebied wordt aan de noordkant begrensd door de Zuid-Willemsvaart, aan de oostkant door boerderijcomplex Beauchamps en aan de zuidkant door een golfterrein. Aan de westkant liggen de Laurabossen.

Inlichtingen: Toon van den Eijnde, boswachter, telefoonnummer (+31) 0495 - 55 26 46.

Vlindervriendelijke tuinen vergroten het leefgebied van vlinders

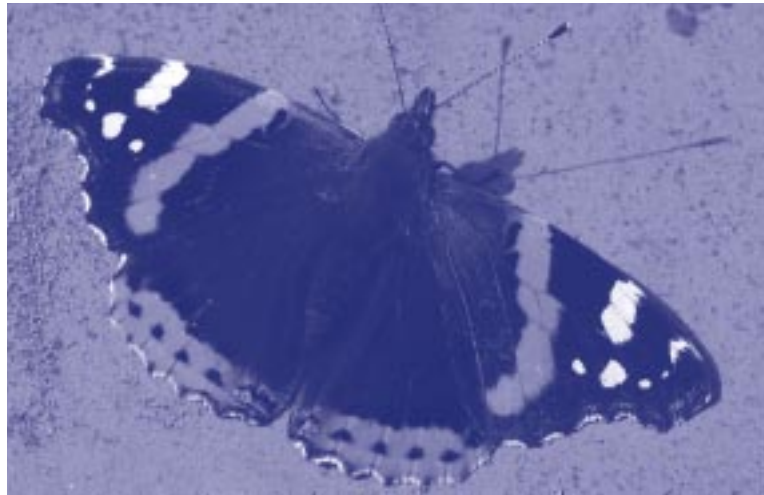
Vlinders kleuren je zomer

Voor veel mensen zijn dagvlinders de 'echte vlinders': kleurrijke dieren die herinneren aan bloemen en warme zomerdagen. Dagvlinders vliegen allemaal overdag. Ze zijn te onderscheiden van de overdag actieve nachtvlinders door naar hun voelsprieten te kijken: die zijn bij dagvlinders altijd knotsvormig. Vlinders kunnen in het algemeen rekenen op sympathie bij de meeste mensen. Ze spreken tot ieders verbeelding: ze zijn fraai, aantrekkelijk en lijken fragiel met hun 'vleugels van papier'.

De knaloranje vleugeltippen van het oranjetipje of de felgele citroenvlinder vallen onmiddellijk op als ze tijdens het vroege voorjaar de omgeving verkennen om een partner te vinden. Een dagpauw-oog, die als volwassen vlinder overwintert, kan in je in maart al betoveren als hij knipoogt met zijn kleurige ogen. Kleine vos en atalanta sieren de vlinderstruiken in het najaar. Maar de grootste kleurenpracht vind je toch tijdens de zomer.

Bedreigd

Nu klinkt het misschien pessimistisch, maar het gaat niet goed met onze vlinders. Zowel in Nederland als in Vlaanderen is slechts eenderde van het aantal soorten (ongeveer zeventig) niet bedreigd. Alle andere

Atalanta (foto Ghis Palmans)

soorten zijn kwetsbaar of met uitsterven bedreigd. Het verlies aan leefgebied is de voornaamste oorzaak. De natuur staat onder druk. De leefgebieden van vlinders en veel andere dieren zijn steeds kleiner geworden en zijn ook steeds verder uit elkaar komen te liggen. Niet alle soorten vlinders zijn goede vliegers die zomaar over akkers of industrieterreinen kunnen vliegen. Zij hebben bloemrijke bermen, houtwallen en natuurvriendelijk openbaar groen nodig om van het ene gebied naar het andere te gaan.

Vlindervriendelijke tuin

Tuinen kunnen een schakel vormen tussen leefgebieden: een plek waar ze kunnen uitrusten en

aansterken op weg naar elders. Maar een tuin kan zelfs zo worden ingericht, dat deze een woonplaats voor vlinders vormt. Met een vlindervriendelijke tuin helpt u niet alleen de vlinders, ook veel andere insecten vinden er een plek om te leven. En daarmee doet u ook uzelf een plezier, want met al deze dieren zal er veel te beleven zijn in uw tuin. Overigens is het niet zo dat een vlindervriendelijke tuin per definitie een rommelige tuin is. Zowel een traditioneel ingerichte tuin als een wilde plantentuin kunnen een functie hebben voor vlinders.

Tips

Start bijvoorbeeld met een vlinderstruik, dat helpt een beetje. Meer doen kan natuurlijk ook. Op de site van de Nederlandse Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl) leest u in het kort hoe u in uw tuin een leefomgeving voor vlinders kunt maken. Wanneer u op zoek bent naar meer informatie, dan is het boek 'Vlinders en libellen in de tuin, praktische tips en tuinideeën' een aanrader. Kijk ook eens op de website www.uwtuinvolvlinders.nl. Daarop vindt u informatie die u stap voor stap helpt bij het inrichten van een vlindervriendelijke tuin.

Dagpauwoog (foto Ghis Palmans)

Een woordje met... Joris Bex en Guy Witters

Joris Bex en Guy Witters zijn begeleiders van een project voor alternatief gerechtelijke maatregelen (AGM). Delictplegers kunnen een straf opgelegd krijgen in de vorm van werkuren in de natuur. Wat beweegt deze twee begeleiders om

alternatief gestraften te begeleiden? "Zowel het sociale aspect als het natuurbeheer spraken me aan", zegt Joris. "Ik heb hiervoor een eigen horecazaak gehad, maar ik heb er echt voor gekozen om buiten te werken", aldus Guy.

"Bongerspoeltje: pure natuurbeleving als je daar werkt"

"Voordat de werkgestraften beginnen, lichten we ze tijdens een intakegesprek in over de werkstraf. Het werk omvat jaarlijks terugkerende onderhoudswerkzaamheden. Het is een straf en ze beseffen dat, maar ze prijzen zich vaak gelukkig dat het geen gevangenisstraf of geldboete is geworden", vertelt Guy. "Of ze het als straf zien hangt samen met het aantal uren dat ze opgelegd krijgen en of ze een vaste baan hebben", vervolgt Joris. "Discretie is in ons werk heel belangrijk. Deze alternatieve werkstraf is wel een goede zaak voor de maatschappij: ze kunnen de natuur iets teruggeven en de meeste gestraften ervaren het als nuttig werk. In de gevangenis kosten ze geld." En wie denkt dat er alleen zware jongens zijn, zit er toch naast: Tien procent van de alternatief gestraften vorig jaar waren vrouwen.

Deze alternatieve werkstraf is wel een goede zaak voor de maatschappij (foto Gaby Bollen)

AGM en natuur

Heeft dit werk in de natuur invloed op hun houding tegenover de natuur? Guy antwoordt dat de lengte van de straf wel bepalend is voor deze verandering: "We leggen alles uit wat we doen en waarom. Als ze langer dan één seizoen bij ons zijn, kunnen ze in het tweede seizoen de resultaten vaak al zien." "We hebben zelfs personen die vragen of er geen vacatures binnen de organisatie zijn. Een man van 35 jaar had geen voeling met de natuur, maar na zijn werkstraf was hij vogelhuisjes, vlechtwanden en een composthoop in zijn tuin gaan maken. Zijn vrouw verklaarde hem voor gek", zegt een lachende Joris.

Op de vraag waar ze het liefst werken, klinkt het in koor: Bongerspoeltje. "Het is een nat grasland in Hamont-Achel. Echt nog een wild stukje natuur waar er heel wat werk te doen is, maar het loont de moeite want het is pure natuurbeleving als we er gaan werken", mijmert Guy. Joris heeft nog andere favorieten: Sloot Groeneweg en het Hageven.

Een terugblik op hun loopbaan

In hun loopbaan (Guy drie jaar en Joris ruim zeven jaar) hebben ze vooral de wetgeving zien veranderen: "Vanuit Justitie stellen ze nu aan het begin van de werkstraf een contract op. De taak is beter

afgelijnd dan vroeger", zegt Joris. "We zijn ook bekender geworden bij de bevolking; als we nu spreken van alternatief gestraften weten de meeste mensen wel waar het om gaat."

Een Nederlandse tegenhanger vinden we in het Project Halt dat minderjarigen terug op het rechte pad wil helpen: www.halt.nl. Meer informatie over het AGM-project vind je op de website van de Wulp: www.dewulp.tk.

Joris Bex en Guy Witters willen graag fotografe Ciska Castelijns aanwijzen voor het volgende interview.

